

Danmarks Medie- og Journalisthøjskole
Journalistik
Fagbeskrivelse
Efteråret 2021
Videnskabsteori
7. semester

Varighed: 15 ECTS

Formål:

Forløbet skal give de studerende en indføring i udvalgte videnskabsteoretiske positioner og forskningsparadigmer i relation til journalistik og menneskelige relationer med udblik til humanistiske-, samfunds- og naturvidenskabelige forskningsparadigmer. De studerende øves i at forholde sig analytisk, refleksivt, strategisk og kritisk til videnskabelige bidrag. De skal herved blive i stand til at identificere og beskrive videnskabsteoretiske tilgange med anvendelse af centrale begreber, at forstå hvordan forskellige videnskabelige traditioner arbejder ud fra forskellige idealer for stringens samt at vurdere den forskningsmæssige tyngde bag videnskabelige bidrag.

Pædagogisk og didaktisk tilgang:

Forløbet kommer til at foregå som en gennemgang af forskellige videnskabsteoretiske positioner. Det afvikles som et elæringsforløb uden fremmødepligt. Forløbet deles op i 12 moduler, der skal færdiggøres indenfor nærmere fastsatte deadlines, og som herefter vil blive gennemset mhp. deres kvalitet. Derudover tilbydes løbende online sparring, hvor der er plads til at spørge ind til problemer i tilegnelsen.

Tilrettelæggelsen giver de studerende mulighed for at vise, at de kan forholde sig selvstændigt og refleksivt til de behandlede positioner, og at de kan reflektere over positionernes mulige relevans i forhold til et kommende BA-projekt.

16.11.2023

Side 1 / 4

Læringsmål:

De studerende skal opnå viden om:

- centrale teorier om grundlaget for kommunikationens muligheder
- centrale teorier om kommunikationens betydning for mellem-menneskelige relationer
- distinktionen mellem natur-, human- og samfundsvidenskab.

De studerende skal opnå færdigheder i:

- at kunne genkende konkrete tekster eller ytringers indlejring i specifikke videnskabsteoretiske traditioner.
- at kunne vurdere konkrete tekster eller ytringers forskningsmæssige tyngde.
- at kunne reflektere over, hvordan videnskab og videnskabsteoretiske positioner kan bidrage ind i en kommunikationsfaglig praksis.

De studerende skal opnå kompetencer indenfor det at:

- inddrage videnskabsteoretiske horisonter i en opkvalificering af eget journalistiske arbejde.
- tilgå kilder med en større bevidsthed om, hvordan deres forskningsmæssige baggrund påvirker deres bidrag til den offentlige samtale.

Læremidler:

Læremidler og litteratur - skal anskaffes:

- Fuglsang, Lars & Olsen, Poul Bitsch & Rasborg, Klaus, (eds.). Videnskabsteori i samfundsvidenskaberne 3.udg. Frederiksberg: Samfundslitteratur.
- Jørnø, Marianne Leth, 2014. Videnskabsteori for praktikere. Kvalitative og kvantitative metoder, København: Hans Reitzels Forlag (s. 4-83).

Litteratur - udleveres:

- Sørensen, Peter Laurs, 2007. Filosofi og videnskab, Aarhus: Systime (s. 16-21 + 28-31).
- Kuhn, Thomas S., 1995. Videnskabens revolutioner, København: Fremad (s. 52-54 + 61-62 + 153-154 + 161-163).
- Kragh, Helge, 2010. Den unaturlige naturvidenskab. I Hvad er naturvidenskab?. København: Akademisk forlag, 11-34.
- Austin, J.L., 1997. Performativer og konstativer. I Ord der virker. København: Gyldendal, 33-42.
- Wittgenstein, Ludwig, 1999. Filosofiske undersøgelser 2.udg, København: Munksgaard, Rosinante (§§1-20 (s. 34-42) + §§41-43 (s. 53-54) + §§66-67 (s. 66-67)).
- Flor, Jan Riis, 1989. Den sene Wittgenstein: Sprog og livsform. I Lübcke, Poul, (ed.). Vor tids filosofi2 - Videnskab og sprog. København: Politikens forlag, s. 182-200.
- Brock, Steen, 2004. Videnskabernes tredeling. I Aagaard, Lars & Brock, Steen, (eds.). Videnskabens Ansigter. Aarhus: Forlaget Philosophia, s. 185-197.
- Helder, Bodil & Helder, Jørn, 2009. Hvad er en spunk i virkeligheden? Sprog, betydningsdannelse og kommunikation.. I Helder, Jørn & Bredenlöv, Torbjörn & Nørgaard, Jens Laurtrup, (eds.). Kommunikationsteori: En Grundbog. København: Hans Reitzel, s. 551-573.
- Saussure, Ferdinand de, 2001. Forelæsninger om almen lingvistik. I Schmidt, Lars-Henrik, (ed.). Det videnskabelige perspektiv. København: Akademisk Forlag, s. 405-422 + 438-441.
- Gregersen, Frans, 2003. Strukturalisme. I Collin, Finn & Køppe, Simo, (eds.). Humanistisk videnskabsteori 2.udg. København: DR Multimedie, s. 199-224.
- Diderichsen, Adam, 2003. Strukturalismen. I Lübcke, Poul, (ed.). Vor tids filosofi. Fransk filosofi. Engagement og struktur. København: Politikens forlag, s. 176-188.
- Løgstrup, Knud Ejler, 1995. Vidde og Prægnans. Sprogfilosofiske betragtninger. Metafysik I, København: Gyldendal (s. 11-36).
- Schiermer, Bjørn & Thøgersen, Ulla, 2013. Uddrag. I Schiermer, Bjørn, (ed.). Fænomenologi – Teorier og metoder. København: Hans Reitzel, s. 15-25m +45-54ø + 60m-62 + 125-130m.
- Thomassen, Niels, 1992. Sproget. I Filosofisk impressionisme. København: Gyldendal, s. 101-129.
- Gadamer, Hans-Georg, 1977. The Universality of the Hermeneutical Problem (1966). I Linge, David E., (ed.). Philosophical Hermeneutics. Los Angeles: University of California Press, 3-17.
- Habermas, Jürgen, 1999. Actions, Speech Acts, Linguistically Mediated Interactions, and the Lifeworld (1988). I On the Pragmatics of Communication. Cambridge: Polity Press, s. 215-227+ 246m-255m.
- Habermas, Jürgen, 2005. Erkendelse og interesse (1968). I Teknik og videnskab som 'Ideologi'. København: Det lille forlag, s. 122m-36.
- Luhmann, Niklas, 2002. Massemediernes realitet (kap 1+2), København: Hans Reitzels Forlag (s. 9-24).
- Fairclough, Norman, 1992. Michel Foucault and the Analysis of Discourse. I Discourse and Social Change. Cambridge, Oxford, Malden: Polity Press, s. 37-61.
- Jørgensen, Marianne Winther & Phillips, Louise, 1999. Det diskursanalytiske felt. I Diskursanalyse som teori og metode. Roskilde: Roskilde Universitetsforlag/Samfundslitteratur, s. 9-33.

16.11.2023

Side 2 / 4

- Bourdieu, Pierre, 1997. Socialt rum og symbolsk rum. I Af praktiske grunde. København: Hans Reitzels Forlag, s. 15-31.
- Järvinen, Margaretha, 2005. Pierre Bourdieu. I Andersen, Heine & Kaspersen, Lars Bo, (eds.). Klassisk og moderne samfundsteori 3.udg. København: Hans Reitzels Forlag, s. 350-369.
- Latour, Bruno, 2006. Krise. I Vi har aldrig været moderne. Et essay om symmetrisk antropologi. København: Hans Reitzels Forlag, s. 19-32.
- Schiølin, Kasper, 2010. Eksistens er association – Om aktør-netværk-teori. Semikolon. Tidskrift for Idéhistorie, Semiotik og Filosofi, 11(19), s. 15-23.
- Beck, Ulrich, 2002. Videnskaben hinsides sandhed og oplysning? (uddrag). I Risikosamfundet. København: Hans Reitzels Forlag, s. 254-283.

Frit tilgængelig:

- Ebdrup, Niels, (2014-09-27), Hvad betyder de fornemme forskertitler? Fra: videnskab.dk. <https://videnskab.dk/kultur-samfund/hvad-betyder-de-fornemme-forskertitler>
- Ebdrup, Niels, (2014-09-20), Hvorfor skal vi stole på videnskaben? Fra: videnskab.dk. <https://videnskab.dk/miljo-naturvidenskab/hvorfor-skal-vi-stole-pa-videnskaben>
- Ebdrup, Niels, (2014-11-26), Sådan bruger du videnskabsteori Fra: videnskab.dk. <https://videnskab.dk/miljo-naturvidenskab/sadan-bruger-du-videnskabsteori>
- Ebdrup, Niels, (2015-03-03), Hvad er videnskabelig metode? Fra: videnskab.dk. <https://videnskab.dk/miljo-naturvidenskab/hvad-er-videnskabelig-metode>
- Andersen, Hanne, 2003. Den ændrede opfattelse af naturvidenskabens arbejdsmetode og struktur. I Inspiration til fremtidens naturfaglige uddannelser. København: Undervisningsministeriet, 319-350. <https://curis.ku.dk/ws/files/11007962/FNU-2.pdf>
- Ebdrup, Niels, (2012-04-19), Hvad er kritisk rationalisme? Fra: videnskab.dk. <https://videnskab.dk/kultur-samfund/hvad-er-kritisk-rationalisme>
- Ebdrup, Niels, (2014-09-20), Hvorfor skal vi stole på videnskaben? Fra: videnskab.dk. <https://videnskab.dk/miljo-naturvidenskab/hvorfor-skal-vi-stole-pa-videnskaben>
- Ebdrup, Niels, (2014-09-07), Sådan opstår store videnskabelige opdagelser Fra: videnskab.dk. <https://videnskab.dk/miljo-naturvidenskab/sadan-opstar-store-videnskabelige-opdagelser>
- Barse, Marie, 2016-01-21. Placebo ændrer hjernen og lindrer depression. Videnskab.dk. <https://videnskab.dk/krop-sundhed/placebo-aendrer-hjernen-og-lindrer-depression>
- Ebdrup, Niels, (2012-05-16), Hvad er strukturalisme? Fra: videnskab.dk. <https://videnskab.dk/kultur-samfund/hvad-er-strukturalisme>
- LLauridsen, Søren, Luhmann og systemteori. Bliv klogere på begreberne Fra: online-studiehjælp.dk. <https://xn--online-studiehjelp-5rb.dk/luhmann-og-systemteori/>
- Sørensen, Mads P., 2002. Interview med Ulrich Beck. Slagmark - tidsskrift for idéhistorie, 34, s. 125-144. <https://tidsskrift.dk/index.php/slagmark/article/view/215>

16.11.2023

Side 3 / 4

Mødepligt/deltagelsespligt:

Der er ikke tilknyttet mødepligt til forløbet, men den studerende skal for at få godkendt forløbet have besvaret samtlige tilknyttede moduler og afleveringsopgaver indenfor de fastsatte deadlines.

Prøveform:

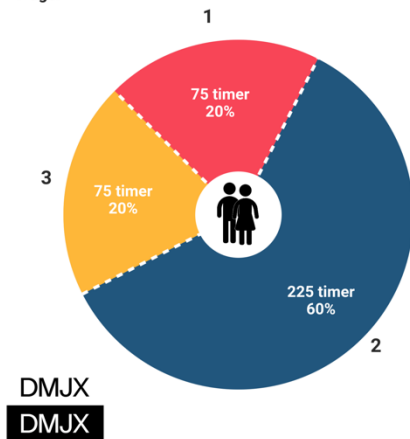
Eksamen kan løses individuelt eller i grupper på to personer. Forløbet afsluttes med en 30 minutters mundtlig eksamen inkl. votering (45 minutter ved gruppeeksamen, 2 studerende), bedømmelse efter 7-trinsskalaen, intern censur. For at kunne indstilles til eksamen skal forløbets opgaver være rettidigt afleveret og godkendt.

Studieaktivitetsmodel:

Studieaktivitetsmodellen

Videnskabsteori

375 timer i alt
15 ECTS points
7 uger

Kategori 1

Undervisere har hovedansvaret for studieaktiviteterne, og studerende har et medansvar gennem forberedelse og deltagelse. Både studerende og underviser deltager.

Kategori 2

Undervisere har hovedansvaret for rammesætning af læringsaktiviteterne, og studerende har hovedansvar for aktiv deltagelse i de tilrettelagte studieaktiviteter. Kun studerende deltager.

Kategori 3

Studerende har hovedansvaret for studieaktiviteterne, og undervisere har medansvar for at rammerne er til stede. Kun studerende deltager.

Kategori 4

Studerende har hovedansvaret for læringsaktiviteterne, og undervisere har medansvar for at rammerne er til stede. Både studerende og underviser deltager.

HB/11.6.2021

16.11.2023

Side 4 / 4